

SELETUSKIRI
keskkonnaministri käskkirja
„Toetuse andmine rakendusametuse tegevusteks prioriteetse suuna nr 8
„Roheline infrastruktuur ja hädaolukordadeks valmisoleku suurendamine“
meetme tegevuse 8.1.6 „Kaitstavate liikide ja elupaikade inventuurid ja andmehõive”
raames ja meetme tegevuste 2015–2023 tegevuskava ning eelarve kinnitamine“
muutmise käskkirja juurde

1. Sissejuhatus

Käskkiri kehtestatakse perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 16 lõike 1 alusel.

Käesoleva käskkirjaga reguleeritakse toetuse andmist meetme tegevuse 8.1.6 „Kaitstavate liikide ja elupaikade inventuurid ja andmehõive“ elluviimiseks Keskkonnaameti poolt.

Käskkirja ja selle seletuskirja koostasid Keskkonnaministeeriumi looduskaitse osakonna peaspetsialist Marika Erikson (e-post marika.erikson@envir.ee, tel. 626 2880) ja välisfinantseerimise osakonna struktuurivahendite büroo peaspetsialist Kristi Graf (e-post kristi.graf@envir.ee, tel. 626 2916) ning juriidilise ekspertiisi tegi välisfinantseerimise osakonna struktuurivahendite büroo jurist Rene Lauk (e-post rene.lauk@envir.ee, tel. 626 2948).

2. Käskkirja sisu ja võrdlev analüüs

Käskkiri koosneb kahest punktist. Esimese punktiga asendatakse toetuse andmise tingimused ja kord (käskkirja lisa 1) ning teise punktiga asendatakse meetme tegevuste tegevuskava ja eelarve (käskkirja lisa 2). Õigusselguse tagamiseks on otsustatud muudetavad lisad esitada uue terviktekstina.

Muudatused jõustuvad tagasiulatuvalt alates 01.01.2017, et võimaldada Keskkonnaametil juba alates 2017.a esimesest maksetaotlusest rakendada kulude lihtsustatud hüvitamise võimalust. Ühtse määra alusel projekti kaudsete abikõlblike kulude hüvitamine võimaldab vähendada halduskoormust kuludokumentide kontrollimisel.

Järgnevalt kajastatakse käskkirja lisas 1 tehtavaid muudatusi.

- 1) Punktis 1 täpsustatakse sõnastust.
- 2) Lisatakse punkt 8.2.4, mille kohaselt loetakse abikõlblikuks ühendmääruses¹ nimetatud kaudsed kulud, transpordikulud, lähetusega või töö- ja ametiülesande täitmisega seotud kulud, koolituskulud, tervisekontrolli kulud kokku 15% ulatuses projekti otseste personalikulude maksumusest.
Kaudsed kulud on projekti administreerimisega seotud töötajate (nt raamatupidaja) kulud, sh personalikulud, ja projekti üldkulud. Üldkuludeks loetakse järgmised, ühendmääruse § 9 lg 5 nimetatud kulud: kontoritarvete ja -mööbli ostmise, rentimise,

¹ Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“

hooldamise ja remondikulud; sidekulud, sealhulgas interneti-, telefoni- ja postikulu; infotehnoloogia kulud, sealhulgas tark- ja riistvara, kontoritehnika ostmise ja rentimise, ning serverite, võrkude ja kontoritehnika hooldamise ja remondi kulud; kütte, vee, elektri ja ruumide koristamise kulud; ruumide rendikulud; valveteenuse kulud; maamaks; pangakonto avamise ja haldamise kulud ning makse ülekandetasu. Transpordikulud teeb toetuse saaja vastavalt asutusesisestele reeglitele projektiga seotud tööülesannete täitmiseks Natura 2000 kaitstavate elupaikade ja liikide ülevaatamiseks, töökoosolekutel ja koolitustel osalemiseks.

Kaudsete kulude hüvitamist 15 %-se ühtse määra alusel rakendatakse eesmärgiga vähendada toetuse saaja ja rakendusüksuse halduskoormust projekti elluviimisel ja dokumentide säilitamisel.

Ühtse määra alusel hüvitatavaid kaudseid kulusid tegelike kuludega (kuludokumentidega) ei tõendata, nt raamatupidaja ei pea täitma tööajatabelit. Ühtse määrana saadud toetuse kasutamist ei kontrollita ega auditeerita, toetuse saaja ei pea kulusid projekti raamatupidamisarvestuses eristama ega dokumente perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse § 24 p 17 alusel säilitama.

Projekti otsesteks personalikuludeks loetakse projekti toetatava tegevuse läbiviijate ja projekti juhi bruto töö- ja puhkusetasu koos maksudega jt ühendmääruse § 3 lõike 1 punktides 1-4 nimetatud personalikulud. Preemia või tulemustasu projektiga seotud ülesannete eest peab olema kooskõlas asutusesisese palgakorraldusega ning otseselt projektiga seostatav. Abikõlblike personalikulude hulka loetakse ka tööandja haigushüvitise ja õppepuhkuse kulud. Otsesed personalikulud on abikõlblikud proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajale (tööajatabelite põhjal). Puhkusetasu on abikõlblik osas, mis on välja teenitud projekti heaks töötatud aja eest.

Riigihangete seaduse alusel ostetavate teenuste, asjade ja tööde eest tasutakse jätkuvalt kuludokumentide alusel.

Abikõlblike kulude moodustumine:

Abikõlblikud otsesed personalikulud (projekti juhi jt projektis toetatavat tegevust elluviivate inimeste palk, puhkusetasu ja tööandja maksud) + kaudsed kulud (arvestatuna 15% otsestest abikõlblikest personalikuludest) + projekti ülejäänud abikõlblikud kulud = projekti abikõlblikud kulud kokku.

- 3) Punkti 8.3.3 muudetakse, sest seoses ühtse määra kasutuselevõtmisega on üldkulud abikõlblikud. Ühendmääruse § 9 lg 5 nimetatud bürootarvete, side- jt üldkulud kuuluvad kaudsete kulude hulka, mis hüvitatakse 15% ulatuses projekti otseste personalikulude maksumusest.
- 4) Lisatakse punkt 8.3.5, et õigusselguse huvides ning viimast praktikat järgides eraldi välja tuua kasutatud seadmete ostmise kulude mitteabikõlblikkus.
- 5) Punktis 9.2 täiendatakse toetuse maksmist seoses ühtse määra rakendamisega. Ühtse määra alusel projekti kaudsete kulude katteks toetuse andmisel makstakse toetus välja tegelike otseste personalikulude alusel. Ühtse määra alusel kaudsed kulud on 15% maksetaotluses esitatud otsestest personalikuludest.

- 6) Punktis 9.3 täpsustakse, et elluviija esitab maksetaotluse Struktuuritoetuse registri E-toetuse mooduli (<http://etoetus.struktuurifondid.ee>) vormil. Erandjuhul edastada maksetaotlus info@kik.ee aadressile.
- 7) Punktides 11.1, 11.3, 11.4 ja 11.7 muudetakse vahe- ja lõpparuannete esitamise korda seoses E-toetuse kasutamisega. Keskkonnaamet sisestab ja esitab aruanded E-toetuse keskkonnas.
- 8) Punktis 11.3 muudetakse vahearuande esitamise tähtajaks 20. jaanuar. Tähtaja varasemaks muutmise vajadus tuleneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artiklist 112.
- 9) Punktis 11.4 täpsustatakse sõnastust ja läbivate teemade käsitlemist projekti lõpparuandes. Selguse huvides tuuakse välja, et lõpparuandes tuleb käsitleda projekti mõju kõikidele viiele läbivale teemale: keskkonnahoid ja kliima, võrdsed võimalused, infoühiskond, regionaalareng ja riigivalitsemine.
- 10) Punkti 11.7 muudetakse seoses E-toetusele üleminekuga. Aruandele lisatavad väljad kooskõlastab rakendusüksus eelnevalt rakendusasutusega.

Järgnevalt kajastatakse käskkirja lisa 2 tehtavaid muudatusi.

Lisa 2 lisatakse tegevuse *Liigi leviku mudelite väljatöötamine ja andmete uuendamine* vastutajaks Keskkonnaamet. Muudatus on tingitud vajadusest korrastada elupaigaandmed enne KAURI (Eesti Looduse Infosüsteem-Keskkonnaregistrisse, EELIS) saatmist, et tagada algandmete ühetaoline sisestamine ja analüüs. Vastava tegevuse elluviimisega tegeleb Keskkonnaametisse palgatud töötaja.

Lisa 2 muudetakse ka seoses kaudsete kulude ühtse määra alusel hüvitamisele üleminekuga. Otsesed personalikulud kaasnevad projekti juhtimise ning liigi elupaiga leviku mudelite väljatöötamise ja andmebaaside kaasajastamisega. Otseste personalikulude eelarve on 321 720,14 eurot. Kaudseid kulusid hüvitatakse kuni 15% ulatuses vastavalt otseste personalikulude tekkimisele.

Liigi leviku mudelite väljatöötamise ja projekti horisontaalsete kulude abikõlblike kulude eelarvet suurendatakse infosüsteemide arendamise arvelt vastavalt 391,08 euro ja 59 860,25 euro võrra.

Pikendatakse toetatavate tegevuste elluviimise aega 1 aasta võrra kuni 31.12.2023.

Lisa nr 2 on eristatud seisuga 31.12.2016 väljamakstud summad alates 01.01.2017 jõustuvate muudatustega eelarvest. Seoses ühtse määra kasutuselevõtmisega projekti elluviimise kestel jätkatakse tegevuste elluviimist E-toetuse keskkonnas uue projekti raames.

3. Käskkirja vastavus EL õigusele

Käskkirja koostamisel on järgitud järgmisi EL-i määruseid:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted ühisesse strateegilisse raamistikku kuuluvate fondide – Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Maaelu Arengu

Euroopa Põllumajandusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi – kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1083/2006;

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1300/2013, mis käsitleb Ühtekuuluvusfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1084/2006.

4. Käskkirja mõju

Käskkirjaga reguleeritava projekti tulemused aitavad kaasa kaitstavate liikide ja elupaikade seisundi objektiivsele hindamisele ja parandamisele ning LAK eesmärkide täitmisele. Käesoleva käskkirja koostamise hetkel teadaoleva informatsiooni põhjal hindame, et meetme eelarve vahenditega saavutatakse mõõdikutele seatud sihttasemed.

5. Käskkirja kooskõlastamine

Käskkiri koos lisade ja seletuskirjaga on kooskõlastatud Rahandusministeeriumi ja Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020 valdkondliku juhtkomisjoniga.

Keskkonnaministri 21.07.2015.a käskkirja nr 686 II muutmine

Nr	Kommentaar	Kommenteerija	Kommentaoriga arvestamine
1	<p>Lisa 1 p 10.5. <i>Elluviija kohustub, juhul kui hanke eeldatav maksumus ilma käibemaksuta on 5000 eurot või enam, esitama hankedokumentide eelnõud rakendusüksusele enne hanke välja kuulutamist üle vaatamiseks.</i> käskkirjast eemaldada. Rakendada kulude mitteabikõlblikuks osutumise riski vähendamiseks mitteametliku kokkuleppena.</p>	<p>R. Talkop (valdkondliku komisjoni liige)</p>	<p>Arvestatud.</p>
2	<p>Lisa 1 p 8.3.5 on arusaamatu. EU ringmajanduse kontsept nõuab just nimelt taas- ja uuskasutamist, nii seadmete kui selle osade kohta. Miks see määrus sellele vastu töötab? Jään siiski enda juurde: see p. 8.3.5 töötab vastu EU ringmajanduse kontseptile ja seetõttu ei saa sellega nõustuda.</p>	<p>J. Telgmaa (valdkondliku komisjoni liige, Eesti Looduskaitse Selts)</p>	<p>Ei arvesta. Kasutatud seadmed ei ole abikõlblikud. Eesmärkide saavutamiseks hangitakse erivahendeid, mis on seotud kaitstavate liikide ja elupaikade inventuuride planeerimise ja läbiviimisega, liikide ja elupaikade andmete kaasajastamisega andmebaasides, liigi ja elupaiga leviku mudelite väljatöötamisega, kogutavate andmete haldamisega seotud andmebaaside arendamisega. Abikõlblikud on erivahendid, mis on vahetult vajalikud leviku mudelite ja inventeerimistöödega, nagu Lidar-andmete töötamise tarkvara, GPS id, ultraheli detektorid jne, mida saab hiljem ka kordusinventuuride ja seire korraldamisel sihtotstarbeliselt kasutada. (käskkirja seletuskiri). Sarnased seadmed aeguvad tehniliselt kiiresti ja seetõttu ohustaks nende soetamine käskkirjas seatud eesmärkide saavutamist.</p>
3	<p>Arvestades ühendmääruse muudatusi ja põhimõttelist kaudsete kulude alusel toetuse maksmise selginemist võiks kaaluda toetuse maksmist Ühendmääruse § 9 alusel, st kaudseid kulusid hüvitada 15% otsestest personalikuludest. Ettepanekud esitatud seire valdkonnas. Kui küsime ja toome TORTs välja lisaindikaatorid (inventeeritud järveelupaigad, -liigid, - metsaelupaigad jne), kas jätame nii, et oleme selle lihtsalt kokku leppinud ja nii küsimegi või</p>	<p>SA KIK (J. Vilde, E. Purgel, M. Tilk)</p>	<p>Arvestatud. Lisatud p 8.2.4 ühtse määra rakendamiseks. Lisaindikaatoreid TORT teksti eraldi välja ei too, vajadusel saab neid lisada-muuta vastavalt p-le 11.7.</p>

	<p>tuleks tuua ka lisaindikaatorid TORTis ikkagi välja.</p> <p>Oleme aru saanud, et kuna sihttasemeid on keeruline lisaindikaatorite puhul välja tuua, siis ei ole neid mõistlik ka TORTis eraldi kajastada.</p>		
4	<p>P. 4.2 – tabelist tuleb välja jätta meetme tulemusnäitajad, sest need on meetme tasandi näitajad ja nende saavutamine sõltub meetme tegevuste peale tervikuna. Need võib infona esitada seletuskirjas. Elluviija peab saavutama käskkirja tegevuste ja eelarvega tegevuste tulemuse ja väljundid nii nagu see on kirjas punktis 11.4. Selleks, et ühtlustada p 4.2 ja p 11.4 sõnastust, tuleks märkida punkti 4.2 esimese kolme näitaja juurde sõna „Projekti“, arvestades p 11.4 sõnastust ja mõtet või p 11.4 nimetada „projekti“ asemel „tegevuse“ (näitajad).</p>	<p>Rahandusministeerium (R. Härginen)</p>	<p>Arvestatud osaliselt.</p> <p>Täpsustatud p 11.4 esimese lause sõnastus:</p> <p>Projekti lõpparuanne sisaldab kogu projekti peamiste tegevuste ülevaadet, käskkirja lisa 1 punktis 4 toodud väljundinäitajate ja tegevuste tulemusnäitaja saavutamise hinnangut.</p> <p>Meetme tulemusnäitajad p 4.2 tabelisse jäetakse alles, et välja tuua tegevuste seos rakenduskavas seatud eesmärkidega.</p>